

Slovo šéfredaktorky

Milí čtenáři, v následujících 14 dnech společně s **EPOCHOU** zajdete na trhy, rozbalíte dárky, podíváte se na pohádky a oslavíte

příchod nového roku. A při každé příležitosti si můžete něco přečíst. S vánočními trhy jsou neodmyslitelně spjaty nejrůznější pochutiny, ať už je to svařák, pečené kaštiny nebo trdelník. Před jeho nákupem je ale potřeba uvést věci na pravou míru. **TRDELNÍK NENÍ TRADIČNÍ STAROČESKÝ...**

ANI ČESKÝ. Nic na chuti mu to samozřejmě neubírá, jen se nenechte klamat marketingem prodejců. Více zjistíte na straně 7.

Dárky nenosí jen Ježíšek nebo příbuzní. Občas se mezi sebou podarují i jednotlivé státy.

5 NEJZNÁMĚJŠÍCH DARŮ SVĚTA jsme pro vás zmařovali na straně 22. Je mezi nimi roztomilá panda i gigantická socha Svobody. Na poštědřevěčerní období se těšíme i díky pohádkám, které se na nás hrnou z každého televizního programu. Nejslavnější z nich - Tři oříšky pro Popelku - netřeba představovat.

Tentokrát jsme si ale posvětili na místo, kde se natáčela: na saský **MORITZBURG**. Prozkoumejte na straně 8 místo, **KDE ZTRATILA POPELKA STŘEVÍČEK**.

Novoroční oslavy se tradičně nesou v duchu veselí a radovánk. Ne vždy tomu tak je a poslední den v roce má i své historické milníky. Na všechny se podívejte v naší pravidelné rubrice **FENOMÉNY EPOCHY**.

Krásné Vánoce a vše nejlepší do nového roku 2025 vám přeje za celou redakci

Jenka Čuková

Epochální citát:

Hans Christian Andersen, dánský pohádkář

„Celý svět je plný zázraků, na které jsme si tak zvykli, že je nazýváme všedními věcmi.“

Z obsahu čísla 1/2025

8 Moritzburg: Kde ztratila Popelka střevíček?
Saský panovnický rod zde ukryl své poklady.

15 Tsunami 2004: Nejničivější vlna všech dob!
Před 20 lety zemřelo v Indonésii asi 230 000 lidí, včetně 8 Čechů.

22 5 neznámějších darů v dějinách
Železná kráska i černobílí chlupáci

26 Příběh křišťálové koule
Od kusu kamene k promyšleným trikům

33 Dřevěný louskáček
Ikona Vánoc i symbol štěstí

37 **Téma čísla:**
9 slavných velikánů, kteří překonali své rodiče
Jak to měli mezi sebou Jan Lucemburský a Karel IV., Giovanni a Raffael Santi nebo Leopold a Amadeus Mozartovi?

Z titulní strany

41 Přestupná sekunda
Zmatky v čase brzy skončí!

44 Vyraždění neviňátek
Má Herodes na rukou krev desetitisíců chlapců?

58 6 tradičních vánočních zvířat
Zatímco v Anglii mají červenku, v Austrálii klokana.

62 Bratři Grimmové
Pohádky, kterým by horory mohly závidět.

Foto čísla

Tady ani škrabka nepomůže
Švýcarské město Versoix je známé svými ledovými bouřemi, kdy kvůli silnému větru namrzá voda z Ženevského jezera na stromech, autech a budovách.

Tomu neuvěříte!

Rekordní ohňostroj

Novoroční ohňostroj v emirátu Rás al-Chajma v roce 2023 překonal hned dva rekordy.

Dvanáctiminutové představení pokrývalo 4,7 kilometru pobřeží a dosahovalo výšky až 1100 metrů.

Epochální číslo:

50

Tolik milionů bublinek obsahuje jedna lahev šampaňského.

Epochální výročí

- **19. prosince 1933** – je odvysílán historicky první vánoční projev TGM.
- **21. prosince 1988** – Boeing 747 společnosti Pan Am je zničen při teroristickém bombovém útoku nad Lockerbie ve Skotsku, kdy zahyne 270 osob.
- **22. prosince 1989** – je znovuotevřena Braniborská brána v Berlíně, symbolizující opětovné spojení východního a západního Německa.
- **23. prosince 1888** – nizozemský malíř Vincent van.Gogh si uřízne část ucha.
- **24. prosince 1796** – proběhne premiéra České mše vánoční skladatele Jakuba Jana Ryby.
- **29. prosince 1938** – v Praze se koná pohřeb Karla Čapka.

OPERACE TAJNÝCH SLUŽEB, ZE KTERÝCH SE VÁM BUDE TAJIT DECH

NOVÁ EPOCHA SPECIÁL